

MINISTERUL FINANTELOR

Cabinet Ministru

Nr. 64.060/2009.2021

Doamnei Silvia DINICĂ, Președinte
Comisia economică, industriei și servicii, Senat
Adresa: Calea 13 Septembrie nr.1-3
Sector 5
București, România

Stimată doamnă Președinte,

Ca urmare a adresei nr.XX/251/2021 referitoare la Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra *Legii pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007 (L.273/2020)*, precum și la amendamentele formulate asupra acestui proiect de act normativ, vă comunicăm următoarele:

I. Referitor la Cerere de reexaminare a Președintelui

În Cererea de reexaminare a Președintelui se menționează că *“Din perspectiva transferului cu titlu gratuit a unor terenuri proprietate privată a statului, prin Decizia nr.139/2021 referitoare la legea supusă reexaminării, Curtea Constituțională a reținut că această lege nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de obținere a unor rezultate social-economice”*, finalitatea legii constând în *“valorificarea în condiții optime a bunurilor proprietate privată a statului”*, prin dezvoltarea unor proiecte social-economice.

Față de acest aspect, în Cererea de reexaminare se susține că *“rămâne în sarcina legiuitorului obligația ca, în momentul în care stabilește că transferul de proprietate supus discuției reprezintă o direcție de dezvoltare social-economică adecvată, să reglementeze prin lege și un mecanism juridic de natură să ofere garanții suficiente cu privire la rezultatele urmărite”*, context în care *“stabilirea interdicției de vânzare, de ipotecare ori de schimbare a destinației (desfășurarea exclusiv a activității specifice CCIR cu caracter de continuitate), corelativ cu precaritatea normei de la art. III alin. (5) din legea supusă reexaminării, nu poate avea valoarea unei garanții suficiente”*.

Considerăm că stabilirea unor garanții suficiente cu privire la rezultatele urmărite este complementară punctului de vedere al Ministerului Finanțelor formulat prin adresa nr.770692-4/2020, anexată în fotocopie, în care s-a precizat că modalitatea de transmitere a bunurilor din proprietatea privată a statului în proprietatea altei entități este transmiterea cu titlu oneros, justificat de prevederile art.362 și art.363 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*.

Bd. Libertății nr. 16, sector 5, București
Tel : +4021 312 75 34; Fax : +4021 319 98 53
e-mail : cabinet.ministru@mfinante.gov.ro

Astfel, potrivit prevederilor art.362 alin.(1), *“Bunurile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale pot fi date în administrare, concesionate ori închiriate.”*

De asemenea, art.363 alin.(6), din actul normativ menționat mai sus, stabilește reguli speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat al statului, respectiv vânzarea prin licitație publică, iar prețul minim de vânzare va fi valoarea cea mai mare dintre prețul de piață determinat prin raport de evaluare întocmit de evaluatori persoane fizice sau juridice, autorizați, în condițiile legii, și selectați prin licitație publică, și valoarea de inventar a imobilului, cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel.

În susținerea modalității de transfer al unui bun din proprietatea privată a statului cu tilu onoros, subliniem că însăși trecerea în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale se face cu plata contravalorii bunului aferente valorii de inventar actualizate, în condițiile legii (art.358 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*).

Menționăm că, potrivit dispozițiilor art.297 alin.(1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*, coroborat cu cele ale art.362 alin.(3) și art.363 alin.(2) din același act normativ, autoritățile prevăzute la art.287 decid, în condițiile legii, cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată, respectiv darea în administrare, concesionarea, închirierea, darea în folosință gratuită, precum și cu privire la oportunitatea vânzării acestora.

În acest sens, apreciem că Secretariatul General al Guvernului, în calitate de ordonator principal de credite, Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat, în administrarea căreia se află în prezent terenurile care fac obiectul legii supuse reexaminării, împreună cu Camera de Comerț și Industrie a României, în calitate de beneficiar, sunt entitățile în măsură să se pronunțe cu privire la natura garanțiilor suficiente pentru îndeplinirea finalității de valorificare în condiții optime a proprietății private a statului.

Având în vedere cele de mai sus, în opinia noastră, modalitatea de transmitere a bunurilor din proprietatea privată a statului în proprietatea altei entități cu titlu oneros, susținută de Ministerul Finanțelor, ar fi condus la evitarea tuturor aspectelor insuficient reglementate cu privire la garanțiile menționate și evitarea unor situații generatoare de prejudicii.

II. Referitor la Amendamentele formulate asupra *Legii pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007*, ca urmare a Cererii de reexaminare a Președintelui

II.1 Din analiza amendamentelor formulate asupra *Legii pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007*, se observă că acestea au fost realizate ca urmare a Cererii de reexaminare formulate de Președintele României, fiind inserate o serie de mecanisme suplimentare pentru asigurarea unor garanții în vederea obținerii rezultatelor prevăzute în proiectul de lege.

Având în vedere observațiile prezentate mai sus, vă comunicăm că susținem amendamentele formulate ca urmare a Cererii de reexaminare a Președintelui cu privire la *Legea pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007*, cu precizarea că acestea trebuie întărite cu prevederi suplimentare care să conducă la valorificarea în condiții optime a bunurilor proprietate privată a statului, prin dezvoltarea unor proiecte social-economice.

II.2 Precizăm că, la nivelul Ministerului Finanțelor, se centralizează inventarul bunurilor imobile din domeniul public și privat al statului, în scopul asigurării eficienței și predictibilității demersului legislativ.

În acest sens, considerăm că este necesară reanalizarea următoarelor aspecte propuse prin amendamentele formulate asupra proiectului de lege, astfel:

a) Cu privire la termenul prevăzut la nr.crt.1 din Amendamentele formulate care vizează completarea art.III din forma trimisă la promulgare a proiectului de lege, prin care se prevede un termen de maxim 40 de ani de la data dobândirii dreptului de proprietate, de realizare a proiectelor de dezvoltare urbană durabilă pe terenurile respective, considerăm că acesta este un termen excesiv de mare pentru realizarea unor proiecte de dezvoltare, similar procedurii de concesiune, în opinia noastră fiind extrem de dificil de urmărit implementarea acestora.

În acest sens, propunem un termen de 10 ani, maximum 15 ani pentru realizarea proiectelor menționate.

De asemenea, considerăm necesară definirea "proiectelor de dezvoltare urbană durabilă menite să susțină mediul de afaceri" sau enumerarea categoriilor de investiții și/sau activități care vor fi realizate în acest sens, precum și rezultatele socio-economice preconizate a fi realizate, astfel încât activitatea de administrare a proprietății private a statului să fie diligentă, judicioasă, conform interesului public și să poată fi monitorizată de instituțiile abilitate.

b) Cu privire la propunerile de amendamente formulate asupra proiectului de lege de la nr.crt.6, care vizează prevederile alin.(5) al art.III, din forma trimisă la promulgare, prin care se prevede "..... repunerea în situația anterioară", trebuie reglementate, în mod concret, următoarele aspecte:

- Regimul juridic al proiectelor investiționale nefinalizate sau finalizate parțial, precum și eventualele despăgubiri, potrivit dreptului comun în materie.

De asemenea, menționăm că, prin edificarea unei construcții nefinalizate pe teren va apărea o disproporție între valoarea construcției și valoarea terenului pe care acesta ar fi avut-o dacă nu ar fi existat construcții. În acest sens, în cazul nefinalizării proiectelor, la data ajungerii la termenul reglementat pentru finalizarea acestora, statul se va regăsi blocat în valorificarea judicioasă a terenurilor, fiind afectată valoarea comercială a acestora.

- Stabilirea unor despăgubiri pentru terenurile care nu au fost incluse într-un proiect de dezvoltare urbană sau cu privire la care nu au fost respectate

Bd. Libertății nr. 16, sector 5, București
Tel : +4021 312 75 34; Fax : +4021 319 98 53
e-mail : cabinet.ministru@mfinante.gov.ro

oricare dintre interdicțiile reglementate, suplimentar revenirii acestora în proprietatea statului, având în vedere posibilitatea ca în decursul acestei perioade să fi fost obținute venituri prin valorificarea de către stat prin alte modalități decât cea reglementată prin prezenta lege.

III. Referitor la forma trimisă la promulgare a proiectului de lege

III.1 Cu privire la dispozițiile normative propuse la art.III alin.(1) și alin.(3) din forma trimisă la promulgare, conform cărora: *Terenurile proprietate privată a statului transmise în folosința gratuită a Camerei de Comerț și Industrie a României până la data intrării în vigoare a prezentei legii și care nu sunt revendicate, se transmit cu titlu gratuit în proprietatea Camerei de Comerț a României (...). (3) Guvernul României, la inițiativa Secretariatului General al Guvernului, verifică îndeplinirea condițiilor legale prevăzute la alin.(1) și (2) și adoptă hotărârea prin care se transmite cu titlu gratuit dreptul de proprietate asupra terenurilor prevăzute la alin.(1) în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi*, recomandăm ca acestea să fie revăzute, astfel încât să se înțeleagă cu claritate care este actul juridic translativ de proprietate al respectivelor terenuri.

Strict legat de acest aspect, semnalăm că, la punctul 100 din *Decizia Curții Constituționale nr.139/2021 referitoare la respingerea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007*, se evidențiază faptul că „*Terenurile ce fac obiectul legii urmează să fie transmise cu titlu gratuit, în temeiul art. III alin. (1), în proprietatea Camerei de Comerț și Industrie a României (Camera Națională) (...). Operațiunea de predare efectivă va fi realizată potrivit alin. (3) al art. III din legea criticată, cu indicarea elementelor de identificare a bunurilor imobile care se transmit în temeiul art. III alin. (1).*”

III.2 Potrivit alin.(1) al art.III, din forma trimisă la promulgare a proiectului de lege, se prevede transmiterea în patrimoniul Camerei de Comerț și Industrie a României (CCIRB), cu titlu gratuit, dreptul de proprietate asupra anumitor terenuri care, în prezent, sunt în proprietatea privată a statului. În măsura în care CCIRB va utiliza aceste terenuri pentru a desfășura activități cu caracter economic, aceasta va activa pe o piață concurențială, iar măsura propusă la art.III alin.(1) intră sub incidența legislației ajutorului de stat.

Este necesar să menționăm că aceeași observație se menține și în cazul propunerii de completare prin amendamentul formulat asupra art.III alin.(1).

Precizăm că, în cazul menționat mai sus, această măsură constituie ajutor de stat în beneficiul CCIRB datorită îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

- Constituie un avantaj economic pentru beneficiar,
- Constituie un transfer de resurse de stat,
- Este o măsură selectivă și
- Denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre Statele Membre.

Măsura precizată mai sus ar putea fi pusă în aplicare numai cu respectarea legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat, respectiv *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutoarelor de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare*, precum și cu respectarea regulamentului european în materia ajutorului de stat aplicabil (în funcție de obiectivul ajutorului de stat în care ar urma să se încadreze măsura mai sus menționată).

Față de cele menționate mai sus, considerăm absolut necesară solicitarea punctului de vedere al Consiliului Concurenței pentru certificarea legislației în domeniul ajutorului de stat.

Cu deosebită stimă,

MINISTRUL FINANTELOR

Dan VILCEANU

Ministerul Finanțelor Publice

Cabinet ministru

Nr.770692-4/06.05.2020

B-dul. Libertății nr.16
sector 5, București
Tel : +4021 319 96 93
Fax :+4021 319 97 14

Domnului Secretar de Stat Nini SĂPUNARU Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Adresa: Piața Victoriei, nr.1
Sector 1
București, România

Stimate domnule Secretar de Stat,

Ca urmare a adresei nr.2253/2020, referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007* (Bp.123/2019), vă comunicăm următoarele:

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007*, vizând transmiterea cu titlu gratuit a terenurilor, proprietate privată a statului, care sunt în folosința gratuită a Camerei de Comerț și Industrie a României, denumită Camera Națională și care nu sunt revendicate până la data intrării în vigoare a prezentei propuneri, în proprietatea Camerei Naționale, în scopul desfășurării activității specifice cu caracter de continuitate.

1. Referitor la informațiile din Expunerea de motive, semnalăm că Ministerul Finanțelor Publice nu are atribuții în delimitarea și departajarea bunurilor din domeniul public sau privat al statului și nici nu deține acte juridice, de natură tehnico-operativă, economică și administrativă sau alte date privind bunurile din domeniul public sau privat al statului pentru a stabili regimul juridic al imobilelor, acestea fiind deținute și arhivate de către administratorii acestora.

În acest context, semnalăm că, în practica anterioară, Ministerul Finanțelor Publice a fost informat de către Camera de Comerț și Industrie a României și Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat" despre existența unor diferende privind instituția care are competența de administrare a unor imobile ale statului, care se regăsesc inclusiv în *Hotărârea Guvernului nr.1709/2004 privind unele măsuri referitoare la*

dreptul de administrare și folosință asupra unei suprafețe de teren, proprietate privată a statului, cu modificările ulterioare și în Hotărârea Guvernului nr.2127/2004 pentru stabilirea unor măsuri referitoare la dreptul de administrare și folosință asupra unei suprafețe de teren, proprietate privată a statului.

Mai mult, în Expunerea de motive se face referire la imobilele prevăzute de *Hotărârea Guvernului nr.1709/2004, cu modificările ulterioare și Hotărârea Guvernului nr. 2127/2004*, pe când reglementarea de la pct. 1 al Articolului unic se referă la modul general la „*terenurile proprietate privată a statului transmise în folosință gratuită Camerei Naționale până la data prezentei legi*”.

În această formă, toate terenurile aflate în folosința Camerei de Comerț și Industrie a României vor trece în proprietatea acesteia, deși Expunerea de motive nu ia în calcul toate aceste imobile, astfel încât să se poată analiza impactul reglementării asupra patrimoniului statului.

Totodată, semnalăm că Expunerea de motive nu conține o fundamentare decât pentru propunerea de transmitere a dreptului de proprietate a statului către Camera de Comerț și Industrie a României, în timp ce alte propuneri de reglementare nu se regăsesc detaliate în cuprinsul acesteia. Raportat la acest aspect, menționăm că, în jurisprudența Curții Constituționale (cu titlu de exemplu, Decizia nr.139/2019), s-a constatat neconstituționalitatea legii pentru lipsa temeinică a motivării reglementării. Astfel, în lipsa motivării sau din cauza caracterului sumar al acesteia, precum și în lipsa unei fundamentări temeinice, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia, în condițiile unui pronunțat caracter tehnic al reglementării.

2. Un act normativ primar trebuie să aibă caracter general, în caz contrar acesta prezintă riscuri de neconstituționalitate. Acest aspect a fost reținut și în jurisprudența Curții Constituționale (cu titlu de exemplu, a se vedea Decizia nr.384/2019). Din această perspectivă, transmiterea dreptului de proprietate a statului în mod direct către Camera de Comerț și Industrie a României, deși există teme juridic primar pentru parcurgerea altor etape generale din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*, ar conduce la dobândirea de către aceste norme juridice a unui caracter individual, adică ar încălca prevederile din Constituție.

În ceea ce privește transmiterea unui bun din proprietatea privată a statului către anumite entități juridice, semnalăm că există o procedură generală deja reglementată în Titlul II- *Exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale* din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare*, care implică plata contravalorii bunului.

3. Întrucât mecanismul de transmitere prevăzut în propunere derogă de la prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare*, considerăm că această operațiune reprezintă o donație realizată în beneficiul unei organizații neguvernamentale, de utilitate publică.

Precizăm că, în cazul transmiterii cu titlu gratuit, va fi afectată proprietatea privată a statului, context în care statul, din patrimoniul căruia sunt transferate respectivele bunuri, va suferi o pierdere patrimonială.

În același timp, semnalăm că mecanismul propus nu este corelat cu prevederile de drept comun în materia dreptului de proprietate având ca titular statul, așa cum sunt prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare*, prevederi care reglementează capacitatea Guvernului de a dispune de bunurile proprietate privată a statului.

Totodată, având în vedere prevederile art.362 și art.363 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare*, precizăm că modalitatea de transmitere a bunurilor din proprietatea privată a statului în proprietatea altei entități este transmiterea cu titlu oneros.

4. La **pct.1** din propunerea legislativă, semnalăm că Guvernul emite hotărâri în nume propriu și nu prin intermediul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și, din acest motiv, se impune reformularea textului propus.

5. La **pct.2** din propunerea legislativă, atragem atenția că nu este clar modul în care o organizație non-guvernamentală (asociație) ar putea îndeplini atribuții delegate care implică exercițiul autorității de stat. În opinia noastră, raportat la prevederile art.1 alin.(4) din Constituția României, republicată, conform căreia "Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale", delegarea unor atribuții ale puterii executive către o organizație/asociație care nu aparține acestei puteri ar putea conduce la încălcarea art. 1 alin.(5) din Constituție, conform căreia "În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie."

6. La **pct. 5** din propunerea legislativă, referitor la introducerea **art.28¹, la alin.(8) al acestui articol**, se impune să se analizeze necesitatea menționării că încadrarea pe tipuri de întreprinderi (mari, mijlocii etc.) se efectuează potrivit prevederilor *Legii nr.346/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, la care se face trimitere în Expunerea de motive.

Totodată, la **pct.5** din propunerea legislativă, referitor la introducerea **art.28²**, la **alin.(8) al acestui articol**, propunem să se definească noțiunea de „*întreprinderi publice*” în spiritul acestei legi.

Menționăm că noțiunea de „*întreprinderi publice*” este definită și la art.2 pct.2 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare*.

7. La pct. 5 din propunerea legislativă, referitor la introducerea **art.28¹**, la **alin.(8) al acestui articol** se propune instituirea unei contribuții anuale în sarcina tuturor profesioniștilor și necesitatea participării la anumite cursuri pentru obținerea unor certificate de competență acordate reprezentanților legali (pentru acestea din urmă se vor percepe și tarife). De asemenea, se instituie o condiție obligatorie prealabilă pentru a se putea depune situațiile financiare ale acestor profesioniști la Ministerul Finanțelor Publice.

Precizăm că nu este clară natura juridică a acestei contribuții și a tarifelor, precum și modul în care acestea vor fi tratate de către Camera de Comerț și Industrie a României.

Totodată, referitor la **art.28²**, în privința obligativității obținerii certificatului de competență ca și condiție pentru a putea continua prestarea unei activități economice și depunerea situațiilor financiare la Ministerul Finanțelor Publice, atragem atenția că, potrivit art.135 din Constituție, "(1) Economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență." și "(2) Statul trebuie să asigure: a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;(…)”.

Astfel, din perspectiva instituirii unei obligații de obținere a unui certificat de competență din partea unei asociații care nu este parte a puterii executive a statului, ca și condiție pentru a putea avea acces la activitatea comercială din România, această propunere de reglementare ar putea contraveni Constituției.

8. La pct. 5 din propunerea legislativă, la **art.28¹**, **alin.(10)** și **art.28² alin.(1)**, considerăm necesară **reformularea acestora**, având în vedere următoarele:

- o există entități care nu au avut activitate de la înființare. În acest caz, potrivit prevederilor *Legii contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, aceste entități depun doar o declarație în acest sens și nu situații financiare anuale;
- o potrivit lit.e) a alin.(8) al art.28¹, în categoria profesioniștilor reglementați de proiectul de lege sunt cuprinse și persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale care,

potrivit legii, nu au obligații referitoare la întocmirea și depunerea de situații financiare anuale;

9. La pct. 5 din propunerea legislativă, considerăm necesară **eliminarea alin.(7) al art. 28²**, având în vedere că depunerea situațiilor financiare anuale la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice este reglementată de legea contabilității, care reprezintă cadrul general de reglementare în domeniul contabilității.

De asemenea, considerăm necesară și **eliminarea prevederii de la finalul alin.(10) al art. 28¹**, respectiv „și constituie condiție obligatorie pentru depunerea acestora la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice”.

10. La pct.6 și pct.10, semnalăm că, prin abrogarea duratei de 5 ani a mandatului membrilor colegiului de conducere, nu este clar care va fi, pe viitor, durata acestor mandate și nici modul în care mandatul președinților și al vicepreședinților mai poate fi corelat cu durata mandatului membrilor colegiilor de conducere.

În contextul celor menționate mai sus, **Ministerul Finanțelor Publice nu susține promovarea inițiativei legislative în forma prezentată.**

Totodată, considerăm necesar să se solicite și **punctul de vedere al Regiei Autonome "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat" și al Secretariatului General al Guvernului**, în coordonarea căruia se află regia autonomă.

Cu deosebită stimă,

p. MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

SECRETAR DE STAT¹
GYORGY ATTILA

Semnat digital de GYORGY ATTILA
Data: 2020.05.06 13:58:30 +03'00'

¹ semnătură electronică calificată în condițiile Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Legii nr.455/2001